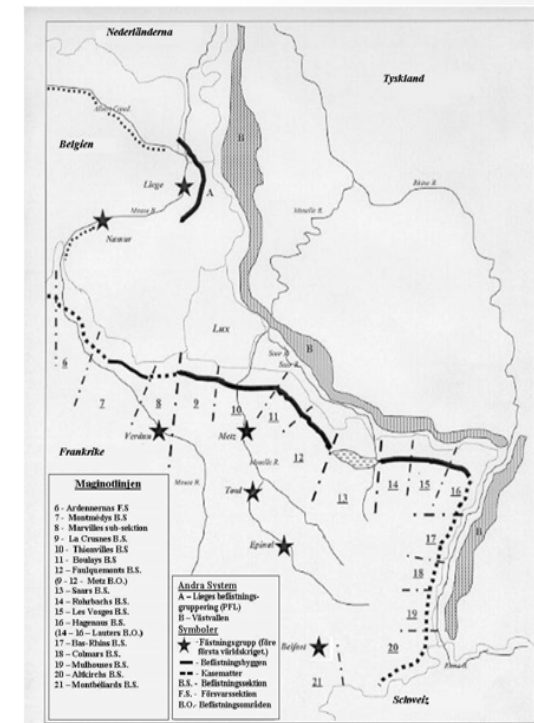

Kommentar på finanspolitiska rådets rapport 2012

Irene Wennemo, huvudsekreterare i parlamentariska
socialförsäkringsutredningen
irene.wennemo@social.ministry.se

Är överskottsmålet Sveriges maginotlinje?

- Dagens politikgeneration är nog lika präglad av 90-talskrisen som fransmännen av första världskriget.
- Brett konsensus om överskottsmålets betydelse. I tider av oro tenderar det att upplevas som extra viktigt.
- Försvrarar det verkligen Sverige eller kan det bli en lika stor felsatsning som Frankrikes?

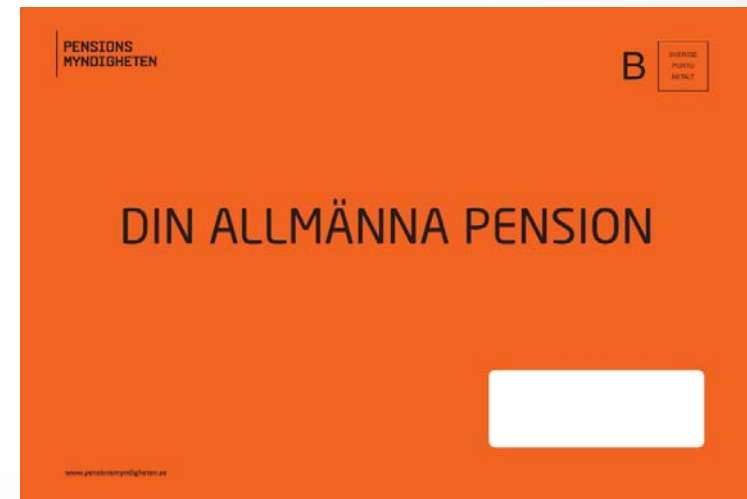

Finanspolitiska ramverket

- I rapporten görs en kritisk granskning av de finanspolitiska ambitionerna.
- Slutsatserna pekar ut ett antal problem.
 - Bättre transparens vad gäller sambanden mellan utgiftstak, överskottsmål och skatteuttag krävs.
 - En kritik av regeringens ställningstagande i förra årets budgetproposition. Det riskerar leda till ett procykliskt inslag i finanspolitiken.
 - Den statliga nettoförmögenhet fortsätter att öka, vilket är svårt att motivera.

Värdet av pensionsreformen

- Analysen av generationsräkenskaperna visar att de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet är god.
- Pensionssystemets utformning är den kanske viktigaste faktorn till detta. Det visar på vikten av breda politiska överenskommelser.
- Flera ansatser för att anpassa pensionssystemet till en förändrad omvärld är gjorda under senare tid.

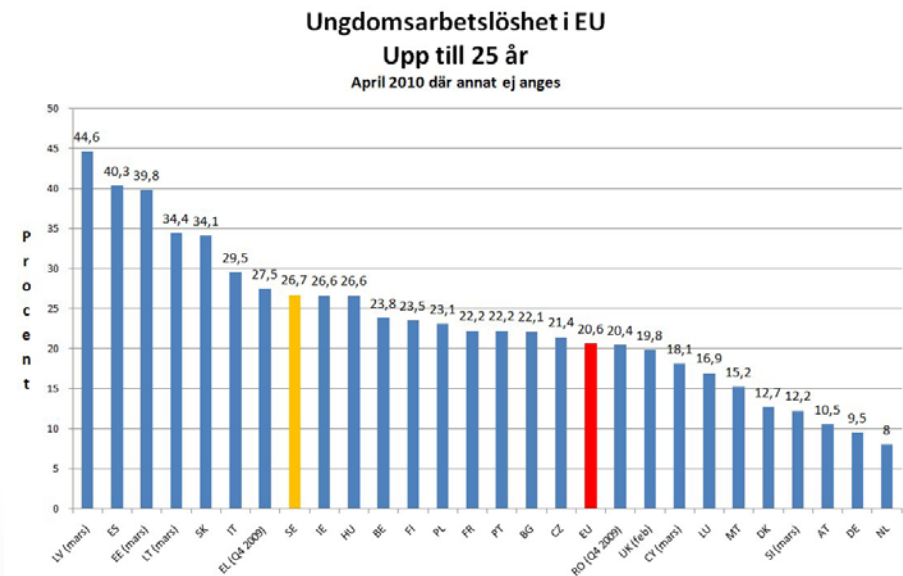

Värdet av pensionsreformen

- Viktigt med bred samsyn kring dessa för att upprätthålla en bred uppslutning kring huvuddragen i pensionssystemet.
 - Pensionsåldersutredningens arbete är viktigt. Det måste finnas förutsättningar för att fler ska kunna arbeta längre om pensionssystemet ska hålla.
 - Att man gemensamt lyckats ta fram direktiv om att utreda premiepensionen är betydelsefullt.
 - Frågan om fler partier ska kunna vara med i genomförandegruppen behöver lyftas.

Hur stort problem är ungdomsarbetslösheten?

- Ungdomsarbetslösheten har stigit snabbt och ligger på en hög nivå.
- Finanspolitiska rådet försöker nyansera bilden. Frågan är om ungdomsarbetslösheten är
 - ett stort problem för en stor grupp,
 - ett litet problem för en stor grupp eller
 - ett stort problem för en liten grupp?
- Svaret på denna fråga ger oss en bild av vilka åtgärder som är lämpliga.

Vilket problem är ungdomsarbetslösheten?

- Stort problem för stor grupp
 - Om det är så, och dessutom inte främst konjunkturrelaterat, krävs sannolikt strukturella insatser.
- Ett litet problem för en stor grupp
 - Ungdomar har större risk att bli arbetslösa. Om de flesta unga arbetslösa har lika stor chans att få jobb, kan generella insatser, som skattesänkningar och vissa arbetsmarknadspolitiska insatser vara träffsäkra.
- Ett stort problem för en liten grupp
 - FPR visar att unga arbetslösa inte är en homogen grupp. De flesta får jobb lätt, medan andra har svag arbetsmarknadsförankring. De kräver mer omfattande insatser för att få jobb.

Vilka åtgärder krävs?

- Generella insatser är trubbiga.
 - De är inte tillräckliga för de som står långt bort från arbetsmarknaden.
 - De innebär stora dödviktskostnaderna.
- Selektiva insatser ställer stora krav på
 - utbildningssystemets utformning – fler måste få tillräcklig stöd för att klara skolans krav och
 - arbetsmarknadspolitikens utformning – insatser måste i större utsträckning anpassas efter den arbetslöses förutsättningar.
- En bristande förtroende för arbetsmarknadspolitikens funktionssätt har präglat insatserna.
- Frågan om hur arbetsmarknadspolitikerna ska kunna fungera bättre i praktiken är avgörande.